

TRGOVSKI

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Uredništvo in upravništvo je v Ljubljani v Simon Gregorčičevi ulici.
— Dopisi se ne vračajo. — Št. pri čekovnem zavodu v Ljubljani 11.953.

Naročnina za ozemlje SHS: letno 180 D, za pol leta 90 D, za četr let
45 D, mesečno 15 D; za inozemstvo: 210 D. — Plača in toži se v Ljubljani.

LETO VIII.

Telefon št. 552.

LJUBLJANA, dne 2. junija 1925.

Telefon št. 552.

ŠTEV. 63.

Dr. M. Šnuderl:

Se smejo zahtevati višje zakonite zamudne obresti (5% in 6%) tudi brez posebnega dogovora?

Pod tem naslovom je objavil R. St. v Trgovskem listu št. 55 z dne 12. maja 1925 zanimivo razpravo o tem vprašanju.

Dočim se je avstrijsko vrhovno sodišče postavilo na stališče, da je upniku povrniti po zamudnem dolžniku povzročeno škodo, ki presega zamudne obresti, ako je presoja godbeno razmerje, iz katerega ta dolg izvira, po trgovinskem pravu, — je češkoslovaškemu vrhovnemu sodišču vseeno, izvira li dolg iz trgovinskega ali občega civilnega prava.

Ni pa točno, da se držijo naša sodišča strogo zakonitih določb § 1333 o. d. z. in čl. 287 trg. zak., po katerem se sme zahtevati za trgovinske stvari le 6%, za splošno civilne stvari pa le 5% obresti. Mariborsko okrajno in okrajno sodišče je že pred letom dni in pol priznavalo tožbene zahtevke, v katerih so se med trgovci zahtevale obresti v presežku nad zakonitimi zamudnimi obrestmi (6%) iz naslova odškodnine, ako je tožitelj dokazal, da posluje z bančnim kreditom, ki ga mora plačevati s toliko višjimi obrestmi iz objektivne zamude dolžnika.

Stol sedmorice odd. B v Zagrebu, torej naše najvišje sodišče, pa se je v sklepu z dne 9. marca 1925, Ut. 31/25 (C I 942/24-o okrajnega sodišča v Mariboru) postavilo na isto stališče kakor na istem materijelnem in formelnem pravu poslujoči sodišči v Brnu in na Dunaju.

Tožnik je dobavil tožencu dne 13. marca 1924 v izvrševanju svoje trgovinske obrti po naročilu različnega trgovskega blaga za Din 37.000; kupnina je zapadla dne 27. marca 1924; višina zamudnih obresti ni bila dogovorjena. Ker pa je tožencem plačal kupnino šele 27. septembra 1924 s 6% obrestmi vred, je tožitelj s tožbo zahteval plačilo zneska Din 2590, to je 14% obresti od zneska Din 37.000 za čas od 27. marca do 27. septembra 1924, češ, da bi bil lahko denar vložil v banki, kjer ima kredit, in ne bi bil tožencem račun ob zapadlosti plačal, kajti kredit ga stane 20%.

Tožencem je vse to priznal, samo trdil je, da po zakonu tožnik ne more več zahtevati kakor 6% in navajal, da je bil v zamudi zato, ker tudi njemu niso dolžniki plačali njegovih terjatev.

Okrajno sodišče v Mariboru je tožbi ugodilo iz sledečih razlogov:

Sicer res pravi § 1333 o. d. z., da se plača škoda vsled zamude v plačilu z zakonitimi obrestmi. Toda z ozirom na § 1. uv. zak. trg. zak. prihaja v poštev čl. 283 trg. zak., da namreč pristojna tistemu, ki ima zahtevati odškodnino, povrnitev dejanske škode in odišlega dobička, brez izjeme, je-li dolžnik v lahki krivdi, v težki ali v zlobnem namenu zamudil plačilo. Ker pa tožencem ni svoje pogodbene obveze pravočasno izpolnil, je kriv, ker je lahko vedel že pri naročilu, če bo mogel kupnino do določenega časa plačati ali ne. Zato je nepotrebno ugotoviti, če tožencu res niso plačali njegovi dolžniki.

Toda na priziv toženca je prizivno sodišče v Mariboru to sodbo razveljavilo in vsled pomanjkljivosti postopanja vrnilo v dopolnitev prvemu sodišču, češ, da je ugotoviti, ali res niso tožencem dolžniki plačali svojih dolgov tožencu.

V ostalem pa se pridružuje prizivno sodišče naziranju okrajnega sodišča. Tožencem je v prizivu trdil, da pride v poštev edinole čl. 287 trg. zak., ki določa za trgovsko opravilo 6% zamudne obresti. Prizivno sodišče pa smatra, da čl. 287 trg. zak. določa v splošnem visokost zakonitih obresti pri trgovskih opravilih. Ne pravi pa ta člen, da bi se smelo zahtevati v slučaju zamude dolžnika v plačilu zgolj 6% zamudne obresti in da bi bila izključena uveljava škode, ki je poleg tega zadela upnika vsled dolžnikove plačilne zamude. Če bi hotel zakonodajalec izraziti pri denarnih terjativah 6% zamudne obresti kot popoln nadomestek za tako škodo, bi to izrazil na točen način. Določbo § 1333 o. d. z. pa derogira čl. 283 trg. zak., ki vsebuje za trgovske posle glede odškodnine posebno določilo, namreč, da se more zahtevati pri trgovskih opravilih povrnitev resnične škode in odišlega dobička. Prizivno sodišče postavlja tedaj načelo, da mora zahtevati upnik pri denarnih terjativah 6% zamudne obresti, ne oziraje se na to, je-li utrpel kako škodo ali ne, zadene li dolžnika na zamudi krivda ali ne; ako pa presega škoda postavne zamudne obresti, mu pristojna pravica, da uveljavlja nadaljno škodo proti dolžniku, če je ta zamudo zakrivil. Ta škoda more seveda obstojati tudi v presežku nad zakonitimi zamudnimi obrestmi, ako je moral upnik radi dolžnikovega zakriviljenja zamude medtem plačevati na kakem drugem mestu višje zamudne obresti.

Najvišje sodišče, Stol sedmorice v Zagrebu, odd. B., je sklep prizivnega sodišča razveljavilo in naročilo prizivnemu sodišču, da v stvari razsodi.

Pridružuje se naziranju prizivnega sodišča, da čl. 287. trg. zakonika določa zgolj višino zakonitih in zlasti zamudnih obresti, ne rešuje pa vprašanje zastran morebitne nadaljne škode. To vprašanje je rešiti po predpisih o odškodnini v zvezi s čl. 283. trg. zakonika.

Ko je po načelu § 1331 o. d. z. v primeru zlega namena ali očitne brezbriznosti povrniti ne le nastalo škodo, nego tudi odišli dobiček, ni domnevati, da je baš pri povračilu škode, nastale vsled zamude v plačilu, hotel zakon ustvariti izjemo v izmeri škode in to škodo brez ozira na dejanske razmere posmezanega primera vsekozi omejiti na znesek zakonitih zamudnih obresti. Slednje razodevajo marveč zgolj redno in domnevano škodo, ki zanjo ni treba šele dokaza. Nikakor pa zakon ne izključuje z določitvijo zakonitih zamudnih obresti uveljavo morebitne nadaljne škode, čim so za ta zahtevek podane predpostavke.

Čl. 283. trg. zak. določa, da oni, ki je upravičen zahtevati odškodnino, lahko zahteva povračilo dejanske škode in izgubljenega dobička. Lahko tedaj zahteva odškodnino v polni meri, a potemtakem v primeru plačilne obresti, in ne da bi mu bilo treba dokazovati na strani mudnega dolžnika krivdo v obče ali celo zli namen in očitno brezbriznost.

Tega naziranja je tudi prizivna stopnja.

Okolnost, da tožencem zato ni plačal, ker mu tudi dolžniki niso plačali ter-

jatve, ni sposobna oprostiti toženca krivde. Kakor se ne more nikdo z nedostajanjem denarja iznebiti svoje plačilne obveznosti, tako ta razlog ne drži za opravičenje zamude. Zato ni bilo vzroka, prvo sodbo razveljaviti, ker postopanje I. sodnika ni bilo pomanjkljivo.

Vsled naročila najvišjega sodišča je nato izdalo okrajno kot prizivno sodišče v Mariboru, po zakonu vezano

na naziranje najvišjega sodišča, sodbo, ki vsebuje že prej navedeno naziranje prizivnega in revizijskega sodišča.

Potemtakem se lahko torej tudi pri nas zahtevajo pri trgovskih opravilih višje nego zakonite zamudne obresti brez posebnega dogovora. V toliko sem dopolnil uvodoma navedeni članek v «Trgovskem listu» od 12. maja 1925, št. 55.

Državna obrtna banka.

Pretekli petek, to je 29. maja 1925, je 107 članov poslanskega kluba Narodne radikalne stranke vložilo Narodni skupščini predlog zakona o državni obrtni banki, za katerega so zahtevali nujno obravnavanje. Zakonski osnutek ima samo štiri člene, ki se glase:

Čl. 1. Pooblašča se kraljevska vlada, da osnuje pooblaščeno državno obrtno banko, ki naj ima nalogo, da daje obrtnikom čim povoljnija posojila in pospešuje ustanavljanje drugih naprav s podobnim namenom. Začetna glavnica naj znaša 40 milijonov dinarjev, od katerih prispeva država 40%. Ta kapital naj se plača najpozneje do konca leta 1927, vsled česar naj minister za finance proračuni v državnem proračunu potrebne vsote, v kolikor bi v ta namen ne zadostoval donos državne razredne loterije, ki se stavlja na razpolago ministru za trgovino in industrijo v svrhu pospeševanja obrti. Ostanek glavnice naj plačajo zasebniki. Način plačevanja te glavnice naj se določi z družabnimi pravili.

Čl. 2. Banka naj se imenuje: »Po-

oblaščena državna obrtna banka« v Beogradu. Delokrog poslovanja banke se določi s pravili. Banka se oprošča plačevanja vseh državnih in občinskih taks in vseh državnih in avtonomnih pribitkov in doklad.

Država se odreka pravici na dividendi, ki bo odpadala na del kapitala, katerega je ona plačala.

Čl. 3. Kraljevska vlada vrši nadzorstvo celokupnega bančnega poslovanja potom ministra trgovine in industrije. V ta namen se postavi s kraljevim ukazom na predlog ministra trgovine in industrije stalen komisar, kateri bo neposredno vršil nadzorstvo in prisostvoval vsem sejam upravnega odbora in zbora delničarjev. Plača komisarja, katero določi minister trgovine, gre na breme banke. Kadar komisar vzpozna, da je kak ukrep upravnega odbora ali zbora delničarjev nasproten družbenim pravilom ali zakonom v državi, ima pravico zadržati izvršitev ter je dolžan o tem takoj obvestiti ministra trgovine in industrije, kateri mora odločiti tekom 5 dni. Ministrova odločitev je izvršna.

Reorganizacija urada za pospeševanje obrti.

(Referat tajnika g. dr. Ivana Plessa na plenarni seji Trgovske in obrtniške zbornice dne 6. maja 1925.)

(Konec.)

Vprašanje obrtniškega kredita je postalo zlasti v zadnjem času ob ostri krizi zelo pereče in neobhodno potrebno je, da bi se zavod sistematično in intenzivno bavil z organizacijo obrtniškega kredita v najširšem pomenu besede.

Tudi bi moral zavod posvečati največjo pozornost javnim dobavam. Ta vrsta obrtniškega pospeševanja bi mogla pri današnjih razmerah roditi največje uspehe. Z ene strani bi moral urad s primernimi akcijami skrbeti za to, da bi se potom zakonskih uredb zajamčilo obrtništvu pri vseh javnih dobavah prednost pred inozemskimi dobavitelji, z druge strani bi bila naloga urada, da bi redno opozarjal obrtništvu na primeren način, eventualno potom posebnega lista ali pismeno potom zadrug na razne dobave, jim pomagal pri predložitvi ofert in pri polaganju računov.

Dosedanji tečaj, ki jih vzdržuje urad bi se morali poglobiti, a poleg že obstoječih tečajev bi se morali ustanoviti še drugi novi. Zlasti bi bil potreben — naj bo to le primeroma navedeno — tečaj za mizarstvo, v katerem naj bi se poučevala deskriptivna geometrija in stereometrija, risanje navadnih in kompliciranih lesnih zvez. V tem tečaju naj bi se izdelovale skice iz pohištvenga in stavbnega mizarstva, poučevalo bi se naj udeležence o kalkulacijah, o knjigovodstvu, o določilih obrtnega zako-

na itd. Posebni tečaji bi se morali vršiti za luženje lesa in za finalna dela v mizarstvu obrtu. Ravno tako bi se morali vršiti tečaji za kolarje, tesarje, pletarje, mlinarje, specijelni tečaji za soboslikarje, v katerem naj bi se poučevalo poleg risanja, zlasti o barvnih sestavinah, o vrstah, lastnostih raznih barv in še druge tečaje za razne pri nas zastopane stroke. Ti tečaji naj bi se vršili po vseh večjih obrtniških centrih.

Poleg strokovne izobrazbe za vsaki obrt naj bi se reflektante vseh tečajev temeljito uvedlo v vse one komercijelne posle, ki so zvezani s samostojnim izvrševanjem obrta, kajti nezadostno znanje in praksa v kalkuliranju, pri preračunavanju produkcijskih stroškov, pri določitvi dobička in prodajne cene, je eden izmed glavnih vzrokov, ki povzročata med malimi obrtniki dokaj nezdrave konkurence.

Tudi bi se morali pri Uradu za pospeševanje obrti s časom ustanoviti vzorni obrti, kjer bi se naj izdelovali predmeti po najmodernejših tehničnih izkustvih in s prvovrstnimi strojnimi pripomočki. Tukaj naj se obrtniki upoznajo z modernim urejenim obratom, s strojnimi delom in racionalnim gospodarstvom s sirovinami. V teh obratih bi se tudi vzgajale med mojstri ali učitelji pripravne osebe za strokovne učitelje, za različne obrtne stroke, ki bi potem z rezultati in izkušnjami, ki so jih pridobili v vzornih obratih, seznanili v mojstrskih tečajih vse obrtništvu po deželi.

Pri zavodu bi morala biti tudi permanentna razstava motorjev, manjših strojev in modernih delavnih pripomočkov, ki bi nudila interesentom priložnost, da se z njimi upoznajo.

Pri uradu za pospeševanje obrti naj

nost! Nato slika pisec tudi razlike med Srbi na eni in Hrvati in Slovenci na drugi strani, ki izvirajo iz različne prošlosti, tradicij, vzgoje, socialnih običajev, duševnosti in vere, čeprav so plemensko enaki. Sedaj pa je treba najti formulo edinstva, ki bo prežeta od resničnega in tvornega edinstvenega duha. To je najvažnejša in tako kočljiva naloga, da se ne da hitro rešiti. Treba je urediti razmerje med ljudmi, ki se sicer ne razlikujejo po plemenu, pač pa po tradicijah in veri.

Zastoj pogajanj med nami in Grško. Vladno glasilo »Hestiac« odgovarja v uvodniku na poročila jugoslovenskih listov o vzrokih zastoja pogajanj med Grško in Jugoslavijo. »Hestiac« izjavlja, da Grška jugoslovenskih zahtev za odkup obligacij železniške proge Solun-Djevdjelija nikakor ne more vzeti v razpravo. Javno mnenje Grške ne bi trpejo, da bi se Solun pretvoril v jugoslovensko pristanišče, kakor se zdi, da hoče to Jugoslavija. Vsi Grki upajo, da pride do zveze med Grško in Jugoslavijo. Toda če Jugoslavija ne želi te zveze, ima Grška pred seboj druga pota. Grški oficialni krogi ne skrivajo nekega pesimizma glede dobrega izida pogajanj za primer, da bi Jugoslavija vztrajala na svojem stališču.

Potek pogajanj v Firenci. Pogajanja v Firenci potekajo, kakor se doznava, zelo dobro, tako da so člani naše delegacije uverjeni, da bo vse delo končano v najkrajšem času. Opazilo se je, da so Italijani sedaj veliko bolj popustljivi, kar ugodno vpliva na potek konference in pospešuje rešitev vseh vprašanj. Konferenca se je te dni bavila s carinskotarifnimi vprašanji v zvezi s prometom preko basena Thaon di Revel na Reki. To vprašanje je popolnoma rešeno. S tem v zvezi je stavljeno z dnevnega reda tudi vprašanje ureditve prometa preko tega basena in zadeve javnih skladišč v njem. Italijani hočejo dovoliti za svoje blago, ki bo prihajalo kot transit v basen Thaon di Revel, čimvečje olajšave. Glede skladišč v basenu se je v načelu sklenilo, da se ustanovi družba, ki jih bo upravljala! Sedaj so na dnevnem redu ostala vprašanja, o katerih se gladijo in brez težav razpravljajo. Vsega skupaj je bilo doslej parafiranih že osemindvajset konvencij.

Išče se kompanjon ali se sprejme najemnik, eventualno se tudi proda pred tremi leti nanovo opremljena hiša za mešano trgovino na križišču cest v prometnem trgu na deželi, pod ugodnimi pogoji. — Kje in pogoje pove Leskovšek Franc, posestnik in gostilničar v Kozjem.

Praški jesenski semenj. Letošnji jesenski praški veliki semenj se bo vršil od 6. do 13. septembra. Na sejmu bodo ponovno sodelovale vse panoge češkoslovaške izvozne industrije. Zlasti bo na sejmu krasna razstava češkega steklarskega blaga. Vsi trgovci, ki prodajajo češkoslovaško blago, bi morali posetiti semenj in naročiti blago tam direktno pri čeških fabrikah. V okviru velesejma bo tudi nekaj specialnih razstav, kakor: Šumski in lovski semenj, na katerem se bodo izložili vsi stroji za obdelovanje lesa, radiosemenj, ki je dosegel že na spomladanskem sejmu velik uspeh, športni semenj itd. Zveza češkoslovaških tovarn za gospodarske stroje bo uredila na semnju veliko razstavo češkoslovaških gospodarskih strojev, ki so, kakor je obče znano, izvrstne kakovosti in sorazmerno ceni. Vlada francoske republike bo imela na semnju ponovno sijajno razstavo francoskega izvoznega blaga. Posetnikom bo dovoljen 50% popust na češkoslovaških in jugoslovenskih železnicah in približno 25% na madžarskih železnicah, kakor tudi znaten popust na donavskih in pomorskih parnikih. Natančnejše informacije dajejo pismeno ali ustno vsi češkoslovaški konzulati in zlasti Veleseljmska pisarna, Praga I., Staroměstská radnice.

Demobilizacija bolgarske vojske. Bolgarska brzojavna agencija poroča, da je vlada odredila odpustitev prvega kontingenta 3000 mož milice, ki so bili poklicani pod orožje vsled dovoljenja poslaniške konference. Odslovitev drugega kontingenta 10.000 mož bo odvisna od odgovora, ki ga bodo dale zavezniške vlade vsled korakov, ki jih je bolgarska vlada v poslednjem času storila v Londonu, Parizu in Rimu.

Prenašanje slik na daljavo. Inženir Avgust Voss, rodom iz Gadewuscha, je te dni izvršil v Schwerinu konstrukcijo aparata, s katerim je omogočeno prenašanje slik v velike daljave. Ta izum je še važnejši, kakor pa izum brezžičnega brzojava. S pomočjo teh aparatov v zvezi s telefonsko napeljavo je mogoče slike prenašati iz kraja na drugo mesto. Poskusi na daljavo 50 km so izborno uspeli.

Bankarstvo. Izšla je junijska številka »Bankarstva« s sledečo vsebino: Ljubomir St. Kosier: Privrednici sebi! — Dr. Slavko Sečurov: Ekonomski program i smernice Jugoslovenske Demokratske Stranke. — Dr. Mehmed Spaho: Ekonomski program i smernice Jugoslovenske Muslimanske Organizacije. — Ing. Jovo Popović: Ekonomski program i smernice Zemljoradničke Stranke. — Avgust Praprotnik: Razvitak i sadašnje stanje gospodarske krize. — Ing. Živojin Prastalo: Ekonomski program i smernice Jugoslovenske Muslimanske Organizacije. — Al. Tykač: Poslovni rezultati privrede v Kraljevini Srbov, Hrvatov in Slovencev. — Dr. Iv. Krajač: Pismo iz redova Hrvatske Zajednice. — Ing. Konstantin Čutuković: Političke stranke i privreda. — Dr. Adolf Cuvaj: O našim privrednim komorama, II. — Dr. M. Kus-Nikolajev: Teorija i načela socializacije, III. — J. Lavrič: Zanimiva paralela iz davčne zakonodaje. — Rudolf Črnič: Žiga Kopajtič Bakarski. — Dr. Mirko Kus-Nikolajev: Joseph Caillaux. List obsega še mnogo drugega zanimivega gradiva.

Nov carinski zakon. Ministar finansija ovlašten je, da izradi i uvede nov carinski zakon. Rad na carinskem zakonu je u toku i očekuje se, da će isti uskoro stupiti na snagu. Nov carinski zakon razlikovati će se od dosadašnjega zakona naročito u pogledu nove klasifikacije robe. Minerva štamparija d. d. u Subotici izdati će prevod novog carinskog zakona na njemačkom jeziku. Bliza obaveštenja daje Minerva d. d. u Subotici.

Tržna poročila.

Mariborsko sejmsko poročilo. (26. V.) Prignalo se je 19 konj, 6 bikov, 183 volov, 405 krav in 13 telet; skupaj 626 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste so bile sledeče: za 1 kg žive teže: debeli voli 9—10 Din; poldebili voli 8,25—8,75 Din; plemenski voli 7—8 Din; biki za klanje 8—9,50 Din; klavne krave debele 8—8,50 Din; plemenske krave 5,50—7 Din; klave za klobasarje 3,75—5 Din; molzne krave 5,75—10,50 Din; breje krave 5,75—10,50 Din; mlada živina 6,50—8,25 Din; teleta 10—13,50

GREMIJ TRGOVCEV ZA POLITIČNI OKRAJ KRANJ.

V A B I L O

6. rednemu občnemu zboru

ki se vrši

v torek, dne 9. junija 1925 ob 8. uri zjutraj v mali dvorani Narodnega doma v Kranju z naslednjim dnevnim redom:

1. Poročilo načelnikstva.
2. Odobritev računskega zaključka za leto 1924. in proračuna za leto 1925.
3. Določitev sprejemnine in vajenskih pristojbin.
4. Določitev doklade za leto 1925.
5. Sprememba pravil.
6. Volitev: a) 3 članov načelnstva in 2 namestnikov; b) 6 članov in 3 namestnikov v razsodniški odbor; c) 10 delegatov za občni zbor Zveze.
7. Predlogi.
8. Slučajnosti.

Ako bi ne bil občni zbor ob napovedanem času sklepčen, vrši se eno uro pozneje nov občni zbor, ki je sklepčen ob vsakem številu navzočih.

V Kranju, dne 25. maja 1925.

NACELNIK.

Din; prodalo se je 256 komadov. Mesne cene za 1 kg: volovsko meso I. in II. vrste 12—20 Din; telečje meso I. 20 do 22,50 Din, II. 15—17,50; svinjsko meso, sveže, 13—30 Din.

Sladkor, kava, riž in moka na trgu v Trstu. Sladkor. Ugodna poročila za naslednjo kampanjo in povečane cenitve tekoče sladkorne kampanje povzročajo, da je razpoložanje za nakupovanje na vseh svetovnih tržiščih slabo. Na tržaškem tržišču kupčija popolnoma počiva. Boljšega razpoložanja ne ustvarjajo niti padajoče cene. Cene se nagibajo med Lsf. 15—18 po kakovosti tovarnine prosto Trst per 1000 kg. — Kava. Cene, ki so močno padale, so se pred dnevi na vseh svetovnih tržiščih zopet popravile. Tržaške terminske cene dne 23. m. m. so bile za Rio good: september 860—892, december 800—220, marec 765—785. — Riž. Tržišče čvrsto. Povpraševanje v zadnjem času zaradi povečanih cen ponehava; tržaške cene: Brillato extra 245—250, II. 225—230, III. 215—220; Carolina 300—370. — Moka. Ameriška moka je čvrsta, kar pa ne vpliva na italijansko tržišče. Kolikor so se v Italiji cene povečale, izvira od padca lire. Povpraševanje malo.

Dobava, poročila.

Dobave. Direkcija državnih železnic v Ljubljani sprejema do 8. junija t. l. ponudbe glede dobave 400.000 kg mehkega lesa za podkurjavo, direkcija državnih rudarskih preduzeča v Sarajevu pa do 10. junija t. l. glede dobave portlandskega cementa. — Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: Dne 12. junija t. l. pri intendanturi Dravske diviz. oblasti v Ljubljani glede dobave 9900 kub. m drv. — Dne 20. junija t. l. pri direkciji drž. železnic v Sarajevu glede dobave 1800 parov škornjev in 350 parov čevljev. — Dne 24. junija t. l. pri direkciji državnih železnic v Sarajevu glede dobave raznega železa; pri direkciji drž. železnic v Subotici glede dobave predmetov za signalne in varnostne naprave. — Dne 25. junija t. l. pri odelenju za mornarico v Zemunu glede dobave raznega materiala za gradbeno upravo v Tivtu (pločevina, žebliji, žica, stroji, orodje, motocikli, azbestni škričevci); pri direkciji drž. železnic v Sarajevu glede dobave osovine. — Dne 26. junija t. l. pri direkciji drž. železnic v Subotici glede dobave gramoza (kremena) ter glede dobave žarnic. — Dne 30. junija t. l. pri direkciji drž. železnic v Subotici glede dobave cina; pri direkciji drž. železnic v Sarajevu glede dobave materiala za vzdrževanje signalnih naprav. — Dne 3. julija t. l. pri Odelenju za mornarico v Zemunu glede dobave raznega mate-

riala za pomorski arzenal v Tivtu (železni in elektrotehnični material, material za mašenje, kemikalije, šamot, smirkovo platno, čopiči itd.); pri direkciji drž. železnic v Sarajevu glede dobave razne opeke. — Dne 14. julija t. l. pri direkciji drž. železnic v Sarajevu glede dobave konopnenih čevi.

Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

Trgovci in industrijci, naročajte in razširjajte „Trgovski list“!

Jeklena žica 1 mm
 odda se, počeni od 50 kg, po ceni 10 Din za 1 kg feo Ljubljana. Poizve se v upravi »Trgovskega lista«.

Najbolji šivalni stroji in kolosa se edino le

Josip Petelinca

maže

GRITZNER, PHÖNIX in ADLER

za ročnino, obet in industrijo

Ljubljana

blizu Prešernovega spomenika

Poselje vazonih brezalačev. Voštolne garancija.

Delavnica za popravila

Na veliko. Telef. 915 Na malo.

dreto in vse vrste vrvarskih izdelkov ter v to stroko spadajoče blago dobite v skladišču „KONOPJUTA“ Ljubljana Gosposvetska 2

Spago

JUHAN

Veletrgovina A. ŠARABON

v Ljubljani priporoča

špecerijsko blago

raznoverstno žganje moko in deželne pridelke raznoverstno rudninsko vodo

Lastna pražarna za kavo in mlin za dlave s električnim obratom.

MAK NA RAZPOLAGOI

Josip Petelinca, Ljubljana

Na veliko! (blizu Prešernovega spomenika) ob vodi Na malo!

Priporoča potrebščine za šivilje, krojače, čevljarje, sedlarje, modno blago, pletenine, lepne robe, ščetke, sukane, tonietno blago.

Telefon 915

Originalne potrebščine za OPALOGRAPH (Fixat, Preservat)

Specijalna mehanična delavnica za popravilo pisalnih, računskih in tehničnih strojev. Barvne trakove — Carbon — indigo — poyoščen papir — kopirni hektografični zvitki.

Ludovik Baraga, Ljubljana, Šelenburgova ulica 6/I.